

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)
“ ____ ” _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030504 «Економіка підприємства»
(шифр та найменування спеціальності)
за темою:

Резерви та шляхи зростання операційного прибутку в
ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»

Виконавець:

студент факультету ЦЗФН

Жуковський Станіслав Михайлович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

канд. екон. наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Єгунов Юрій Артемович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧНА ПРИРОДА ТА ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКУ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
1.1. Економічна сутність, функції та види прибутку.....	6
1.2. Чинники та резерви зростання прибутку на машинобудівному підприємстві.....	16
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РЕЗЕРВІВ ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКУ В ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ».....	25
2.1. Загальна характеристика ПАТ «Одескабель» і результати його виробничо-господарської діяльності	25
2.2. Склад і динаміка прибутку ПАТ «Одескабель»	36
2.3. Факторний аналіз прибутку від реалізації продукції в ПАТ «Одескабель».....	41
РОЗДІЛ 3. ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ ЗРОСТАННЯ ПРИБУТКУ В ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»	55
ВИСНОВКИ.....	64
Список використаних джерел.....	69

ВСТУП

Прибуток - це грошове вираження основної частини грошових накопичень, створюваних підприємствами будь-якої форми власності. Як економічна категорія вона характеризує фінансовий результат підприємницької діяльності підприємства, надаючи стимулюючу дію на інтенсифікацію виробництва. Прибуток є показником, що найбільш повно відображає ефективність виробництва, обсяг і якість виробленої продукції, стан продуктивності праці, рівень собівартості.

Прибуток - один з основних фінансових показників плану та оцінки господарської діяльності підприємств. За рахунок прибутку здійснюється фінансування заходів з науково-технічного та соціально-економічного розвитку підприємств, збільшення фонду оплати праці їх працівників. Вона є не тільки джерелом забезпечення внутрішньогосподарських потреб підприємства, але набуває все більшого значення у формуванні бюджетних ресурсів, позабюджетних і благодійних фондів.

В умовах ринкових відносин підприємство повинне прагнути до отримання максимального прибутку, тобто до такого її обсягу, який дозволяв би підприємству не тільки міцно утримувати ринкові позиції, але і забезпечувати динамічний розвиток його виробництва в умовах конкуренції. Тому кожне підприємство, перш ніж почати виробництво продукції, визначає який прибуток, який дохід воно зможе отримати. Звідси прибуток є основною метою підприємницької діяльності, її кінцевим результатом. Важливим завданням кожного господарюючого суб'єкта - одержати більше прибутку при найменших витратах шляхом дотримання суворого режиму економії у витрачанні коштів і найбільш ефективного їх використання.

Прибуток як результуючий показник господарської діяльності підприємства залежить від ціни продукції і витрат на її виробництво. Тому прибуток найтіснішим чином пов'язана з невизначеністю майбутніх економічних явищ, які не можна передбачити з вірогідністю, а лише з тим або

іншим ступенем ймовірності.

Основне джерело грошових накопичень підприємства - виручка від реалізації продукції, а саме та її частина, яка залишається за вирахуванням на виробництво і реалізацію цієї продукції.

Дана кваліфікаційна робота присвячена пошуку резервів збільшення операційного прибутку в ПАТ «Одескабель» і розробки комплексу організаційно-технічних заходів щодо їх мобілізації.

Об'єктом дослідження є процеси формування операційного прибутку на підприємствах електротехнічної промисловості.

Предмет дослідження: чинники, резерви, та шляхи зростання прибутку в ПАТ «Одескабель».

В першому розділі роботи розглянуті економічна сутність, функції, види, чинники, резерви та шляхи зростання прибутку на підприємстві. Зокрема, досліджена економічна природа прибутку як найважливішого показника результативності виробничо-господарської діяльності підприємства, розглянутий порядок її формування. Особливу увагу в даному розділі надане розгляду чинників, резервів і шляхів зростання прибутку на машинобудівному підприємстві.

Другий розділ кваліфікаційної роботи присвячений аналізу формування прибутку від виробничо-господарської діяльності ПАТ «Одескабель» в динаміці з 2015 по 2018 роки і пошуку внутрішньовиробничих резервів його зростання. В рамках даного аналізу здійснена оцінка результатів виробничо-господарської діяльності підприємства, досліджений склад прибутку і механізм його формування в 2015-2018 роках в розрізі окремих його складових. На основі методів факторного аналізу досліджено вплив найважливіших факторних показників на динаміку прибутку від реалізації продукції з 2015 по 2018 рік.

В третьому розділі роботи викладені розроблені автором рекомендації щодо збільшення операційного прибутку в ПАТ «Одескабель», представлені техніко-економічні розрахунки з обґрунтування ефективності їх впровадження.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 63 найменувань. Загальний обсяг роботи становить 74 сторінки. Основний зміст викладено на 63 сторінках. Робота містить 16 таблиць, 5 рисунків.

ВИСНОВКИ

ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель» входить до групи провідних виробників кабельно-провідникової продукції в країнах СНГ. Підприємство вже багато років підряд є безумовним лідером у виробництві кабелів зв'язку; сьогодні йому належить приблизно 30% цього ринку.

Результати проведеного в роботі аналізу виявили різноспрямовану динаміку якісних показників виробничо-господарської діяльності ПАТ «Одескабель» за період з 2015 р. по 2018 рік.

У якості позитивних змін слід відмітити динаміку результативності використання персоналу і основних засобів. Протягом аналізованого періоду рівень середньорічного виробітку товарної продукції на 1 ПВП збільшився на 693 тис. грн. (або на 57,15 %) і склав у звітному 2018 р. 1 млн. 905,69 тис. грн. проти 1 млн. 212,6 тис. грн. у базовому 2015 році. На 1,22 грн. (або на 39,54 %) зросла фондовіддача основних засобів: з 3,08 грн. в 2015 р. до 4,29 грн. у звітному 2018 році.

При цьому слід зазначити негативні зміни цілої низки найважливіших показників господарської діяльності ПАТ «Одескабель» протягом аналізованого періоду. А саме, витрат на 1 грн. реалізованої продукції, коефіцієнта оборотності обігових коштів, рентабельності реалізованої продукції.

Випередження темпів зростання собівартості реалізованої продукції (217,03 %) над темпами зростання обсягів реалізованої продукції в діючих оптових цінах (185,03 %) зумовило значне зростання витрат на 1 грн. реалізованої продукції. Так, протягом аналізованого періоду рівень даного показника збільшився на 14,26 коп. або на 17,29 %, склавши 69,73 коп. у звітному 2018 р. проти 82,46 коп. у базовому 2015 р.

Скорочення швидкості оборотності обігових коштів з 2015 р. по 2018 р. на 0,07 обертів обумовило додаткові потреби підприємства в оборотних активах на суму 16196,6 млн. грн. Триразове зменшення прибутку від реалізації

продукції (від 167100 тис. грн. до 57720 тис. грн.) обумовило більш ніж 6-ти кратне скорочення рентабельності продукції: з 21,26 % до 3,38 %.

Підводячи підсумки аналізу фінансового стану ПАТ «Одескабель», слід зазначити, що протягом аналізованого періоду підприємство забезпечило достатню фінансову стійкість і ліквідність. Проте при цьому оборотність активів залишається на вкрай низькому рівні. Що також відноситься до рівня показників рентабельності.

Результати проведеного аналізу свідчать, що з 2015 року по 2018 рік діяльність ПАТ «Одескабель» по реалізації продукції забезпечувала позитивний фінансовий результат. Проте динаміка даного показника є негативною. Більш того, можна констатувати, що протягом вказаного періоду на підприємстві склалася яскраво виражена тенденція зниження прибутку від реалізації продукції.

З 2015 року по 2018 рік його величина скорочувалася у середньому на рік на 36460 тис. грн. (або на 21,8 %) і в цілому протягом аналізованого періоду зменшилася практично у 3 рази, склавши у звітному 2018 році 57720 тис. грн. проти 167100 тис. грн. у базовому 2015 році.

Причина відзначеної негативної динаміки прибутку від реалізації продукції полягає в тому, що з 2015 року в ПАТ «Одескабель» спостерігається значне випередженні темпів збільшення собівартості реалізованої продукції над темпами зростання доходу від даного виду операційної діяльності підприємства. Так, протягом аналізованого періоду чистий дохід від реалізації продукції збільшився на 85,03 % при збільшенні її повної собівартості на 117,03 %. Ці відмінності пояснюються тим, що в 2016 і 2017 роках значно зросли ціни на кольорові метали, які є основною сировиною підприємства. Можливості ж адекватного підвищення цін на готову продукцію у ПАТ «Одескабель» були відсутні.

З 2015 по 2018 роки інші операційні доходи випереджали витрати від даного виду діяльності. Следствием чого у даному періоді з'явилося отримання ПАТ «Одескабель» позитивного фінансового результату від іншої операційної

діяльності. Величина даного показника має яскраво виражену позитивні динаміку і на протязі аналізованого періоду зросла більш ніж у 15 разів, склавши у звітному 2018 році 27946 тис. грн. проти 1843 тис. грн. у базовому 2015 році.

У складі основних джерел отримання доходів від іншої операційної діяльності з 2015 по 2018 рік більш 50 % займає реалізація інших оборотних активів; 28,70 % доходів від даного виду діяльності підприємства було отримано за рахунок операційної курсової різниці, 2,76 % - за рахунок операційної оренди активів, 17,73 % - склали інші операційні доходи.

У складі основних витрат від іншої операційної діяльності з 2015 по 2018 рік 36,51 % займає операційна курсова різниця, 34,75 % - реалізація інших оборотних активів, 23,84 - інші операційні доходи, 2,92 % - операційна оренда активів, 1,07 - утримання об'єктів ЖК і СК призначення.

Фінансовий результат від неопераційної діяльності протягом аналізованого періоду формувався як сальдо від доходів і витрат від реалізації фінансових інвестицій; неопераційних курсових різниць; отриманих дивідендів та інших фінансових доходів; сплати відсотків за банківський кредит та ін.

Протягом всього аналізованого періоду вказані види неопераційної діяльності генерували збитки. В першу чергу, це стосується 2015 року, в якому збитки від даного виду діяльності ПАТ «Одескабель» склали 135062 тис. грн. В 2015 році збитки від неопераційної курсової різниці склали 87682 тис. грн. Крім цього, в даному році були сплачені відсотки по банківському кредиту у розмірі 47428 тис. грн. Значно менші збитки генерувала неопераційна діяльність у 2017 і 2018 роках, величина яких склала відповідно 58872 тис. грн. і 66243 тис. грн.

Слід констатувати, що до 2017 включно в ПАТ «Одескабель» склалася тенденція зростання чистого прибутку від господарської діяльності. Так, середньорічний приріст даного показника складав 20131 тис. грн. або 40,6 %. В цілому ж за період з 2015 р. по 2017 рік величина прибутку від господарської діяльності ПАТ «Одескабель» зросла в 2,63 разів, склавши в 2017 році 65010 тис. грн.

У звітному ж 2018 році відзначена тенденція на жаль порушилася. Двократне зниження прибутку від реалізації продукції і збитки від неопераційної діяльності зумовили майже 5-кратне зниження чистого фінансового результату від звичайної діяльності ПАТ «Одескабель», що склав у даному році 13845 тис. грн.

Підводячи підсумки факторного аналізу, слід зазначити, що основні резерви зростання прибутку в ПАТ «Одескабель» пов'язані зі зростанням рентабельності реалізованої продукції і підвищенням коефіцієнту реалізації товарної продукції.

Проведений в роботі аналіз дозволив виявити наявність суттєвих резервів підвищення прибутку від господарської діяльності в ПАТ «Одескабель». Для їх реалізації необхідна систематична робота всього колективу підприємства у цілому ряду напрямків, перелік яких нами сформульований в третьому розділі кваліфікаційної роботи.

Як показали проведені нами дослідження, значні резерви зростання прибутку в ПАТ «Одескабель» пов'язані з прискоренням оборотності виробничих запасів. На сьогоднішній день напрацьований дієвий інструмент, що дозволяє оптимізувати основні параметри системи управління запасами на промисловому підприємстві, включаючи їх середньорічну величину.

На основі вказаного інструментарію нами був визначений оптимальний рівень середнього виробничого запасу по основних видах сировинних ресурсів ПАТ «Одескабель». Розрахунки показали, що фактичний запас основних сировинних ресурсів на досліджуваному підприємстві значно перевищував його оптимальну величину. В результаті його оптимізації по окремих позиціях сировинних ресурсів можна скоротити середню величину виробничого запасу на 14 млн. 278,6 тис. грн. Як наслідок знизиться потреба ПАТ «Одескабель» в обігових коштах.

Реалізація розробленого заходу щодо оптимізації розміру виробничих запасів скоротить потребу ПАТ «Одескабель» забезпечить зростання прибутку

від господарської діяльності ПАТ «Одескабель» у поточному 2019 році на 259,1 тис. грн. (або на 1,33 %).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Національні стандарти бухгалтерського обліку: нормативна база. – Х.: Фактор, 2000. – 208 с.
2. Методические рекомендации по формированию себестоимости продукции (работ, услуг), утвержденные приказом Госкомитета промышленной политики Украины от 09.07.2007 г. № 373. - 112 с.
3. Акофф Р. Л. Планирование будущего корпорации: Пер. с англ. / Р.Л. Акофф. – М.: Сирин, 2002 – 256 с.
4. Баканов М.И., Шеремет А.Д. Теория экономического анализа. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 416 с.
5. Балабанов И.Г. Основы финансового менеджмента. – М. Финансы и статистика, 2000. – 528 с.
6. Билык М. Дебиторская задолженность: как ею управлять? // Справочник экономиста №2. 2004 г. - стр.58-65
7. Бланк И.А. Управление использованием капитала - К. «Ника-Центр», 2000 - 656 с.
8. Бланк И.А. Управление прибылью. – К.: «Ника-Центр», 1998. – 436 с.
9. Боди, Зви, Мертон, Роберт К. Финансы. - М. «Вильямс», 2000г. - 592с.
10. Бутшець Ф. Ф. та ін. Бухгалтерський управлінський облік. — Житомир: ЖІТІ, 2000. — 448 с.
11. Голов С. Ф. Управленческий учет: Учебник. — К.: Либра, 2004. — 576 с.
12. Грещак М. Г., Гребешкова О. М., Коцюба О. С. Внутрішній економічний механізм підприємства. — К.: КНЕУ, 2001. — 228 с.
13. Егупов Ю. А. Выбор эффективного решения многокритериальной задачи формирования производственного плана предприятия // Ю. А. Егупов // Економіст. – 2008. - №11, С. 76-80.
14. Егупов Ю. А. Планирование инноваций как инструмент маркетингового и ресурсного обоснования производственной программы предприятия // Ю. А. Егупов // Вісник Черкаського університету. Серія Економічні науки.

- Випуск 103. – Черкаси, 2007. – С. 110-118.
15. Егунов Ю. А. Сущностная характеристика и классификация бизнес-планов // Ю. А. Егунов // Вісник Донецького університету. Серія В. Економіка і право. Спецвипуск. Том 2. Донецьк, 2006. - С. 82-90.
 16. Егунов Ю. А. Экономическая оценка производственной программы предприятия в условиях многономенклатурного производства // Ю. А. Егунов // Економіст. – 2012. - №3. - С. 50-54.
 17. Егунов Ю. А., Купинец Л. Е. Бизнес-план: методика разработки и анализа. // Ю. А. Егунов, Л. Е. Купинец // Навчальний посібник. Одеса: Оптимум, 2001. – 230 с.
 18. Егунов Ю. А., Литвинова В. А. Механизм обоснования эффективных путей и формирования оптимальной программы повышения конкурентоспособности продукции // Ю. А. Егунов, В. А. Литвинова // Економіст. – 2012. – №8. – С. 73-78.
 19. Єгунов Ю. А. Аналіз досягнення економічних критеріїв у процесі формування виробничої програми підприємства // Ю. А. Єгунов // Формування ринкової економіки: зб. наук. пр. – Спец. вип. Економіка підприємства: теорія і практика: у 2 ч. – Ч. I – К.: КНЕУ, 2010. – С. 280-291.
 20. Єгунов Ю. А. Деякі аспекти аналізу беззбитковості та окупності інвестиційних проектів // Ю. А. Єгунов // Вісник соціально-економічних досліджень. Збірник наукових праць. Вип. 6 / Одес. держ. екон. ун-т.- Одеса: АТЗТ ІРЕНТТ, 2000. – С. 75-79.
 21. Єгунов Ю. А. Оптимізація інформаційного поля формування початкового плану продажів підприємства // Ю. А. Єгунов // Економіка: реалії часу. Науковий журнал [Електронний ресурс] . – 2016. – № 1(23). – С. 142-148. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2016/n1.html>
 22. Єгунов Ю. А. Параметри виробничої програми сучасного промислового підприємства // Ю. А. Єгунов // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 7. – С. 134-147.
 23. Єгунов Ю. А. Планування виробничої потужності в контексті ресурсного

- обґрунтування виробничої програми підприємства // Ю. А. Єгупов // Економіст. – 2011. - №11. - С. 49-52.
24. Єгупов Ю. А. Про логіку побудови техніко-економічних розрахунків у бізнес-плануванні // Ю. А. Єгупов // Вісник соціально-економічних досліджень. Збірник наукових праць. Вип. 12 / Одес. держ. екон. ун-т. - Одеса: ОДЕУ, 2002. - С. 163-166.
25. Єгупов Ю. А. Система планів сучасного промислового підприємства // Ю. А. Єгупов // Економіст. – 2017. – № 5. – С. 13-21.
26. Єгупов Ю. А. Системний підхід до планування ресурсного забезпечення виробничої програми підприємства // Ю. А. Єгупов // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 10. – С. 126-137.
27. Єгупов Ю. А. Способи реалізації багатоцільового підходу до інтерактивної оптимізації виробничої програми промислового підприємства // Ю. А. Єгупов // Вісник соціально-економічних досліджень. Вип. 45 / Одеса: ОНЕУ, 2012. – 396 С. 88-95.
28. Єгупов Ю. А. Сучасні підходи до моделювання оптимальної виробничої програми промислового підприємства // Ю. А. Єгупов // Вісник соціально-економічних досліджень. Вип. 31. – Одеса: ОДЕУ, 2008. – С. 88-94.
29. Єгупов Ю. А. Форми і горизонт планування виробничої програми промислового підприємства // Ю. А. Єгупов // Економіка: реалії часу. Науковий журнал [Електронний ресурс]. – 2015. – № 2(18). – С. 243-249. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2015/n2.html>
30. Єгупов Ю. А., Єгупова І. М. Об одном из подходов к решению «вечной» проблемы распределения косвенных затрат // Ю. А. Єгупов, І. М. Єгупова // Економіст. – 2012. - №1. - С. 28-33.
31. Єгупов Ю.А. Організація виробництва на промисловому підприємстві. Навчальний посібник // Ю.А. Єгупов // - К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 488 с.
32. Забродский В. А., Кизим Н. А. Оценка финансовой устойчивости производственно-экономических систем. - Харьков. Бизнес Информ, 2000.-

82 с.,

33. Закон Украины "О бухгалтерском учете и финансовой отчетности в Украине" от 16.07.99 г. № 996-ХМ-ВР, с изменениями и дополнениями. г. Киев, 16 июля 1999. – 64 с.
34. Закон Украины «О налогообложении прибыли предприятий». г. Киев, 22 мая 1997 № 283/97 ВР. – 88 с.
35. Ильин А.И. Планирование на предприятии: Учебник / А.И. Ильин. – Мн.: Новое знание, 2001. – 2-е изд., перераб. – 635 с. – (Экономическое образование)
36. Іващенко В.І., Болюх М.А. Економічний аналіз господарської діяльності. - К.ЗАТ „Нічлава”, 2001 р. - 204 с.
37. Ковалев В. В. Финансовый анализ: методы и процедуры. - М. Финансы и статистика, 2001 г. - 560с.,
38. Козак В.Г., Козак Г.Я. Аналіз фінансового стану акціонерного товариства. - К.: Аграрна наука, 2000. -172 с.
39. Колас Б. Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы. – М. Финансы, ЮНИТИ, 1997 г.- 576 с.
40. Костырко Л. А. Стратегия финансово- экономической деятельности хозяйствующего субъекта: методология и организация. - Луганск: ВНУ им. В. Даля, 2002 - 560 с.,
41. Котляров С. А. Управление затратами. — СПб.: Питер, 2001. — 60 с.
42. Лук'яненко І., Городніченко Ю.О. Сучасні економічні методи у фінансах. - К.: Література, 2002 р. - 352 с.
43. Лысенко Л. И. Мараховская К. А. Выбор способа наращивания акционерного капитала// Вестник Севастопольского ГУ. Экономика и финансы -2001.- №33.- с.36-41
44. М. Шим Д. К, Сигел Д. Т. Методы управления стоимостью и анализа затрат: Пер. с англ. — М.: Филинь, 1996. — 344 с.
45. Невешкина Е.В. Управление затратами и ценообразование: применение в условиях кризиса. Практ. пособие. – М.: Издательство «Омега –л», 2010. –

134 с.

46. Омелянчук А.И. Совершенствование методов оценки финансового состояния акционерного общества. - Донецк: ИЭП НАН Украины, 1997 г. - 44 с.
47. Орлов О.О. Маржинальная прибыль в экономических расчетах на промышленных предприятиях: монография / О.А. Орлов, Е.Г. Рясных изд. 2-е, переработ. и дополн.-К.: Освіта України. 2011. – 192 с.
48. Орлов О.О. Планування діяльності промислового підприємства. Підручник. – К.: Скарби, 2002, 336 с.
49. Осипов В.И. Экономика предприятия: [Учебник]. – Одесса: Маяк, 2005. – 720 с.
50. Офіційний сайт ПАТ «Одескабель». - [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://odeskabel.com/main-rus/index.php>
51. Офіційний сайт розміщення фінансової звітності підприємств України - SMIDA. - [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.smida.gov.ua/db/participant/05758730>
52. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання. - Тернопіль, Економічна думка, 2001 р. - 454 с.
53. Румянцева Е. Механизм реорганизации финансовой функции предприятия // Проблемы теории и практики управления №1, 2002 - стр. 83-88
54. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. - Минск, Новое знание, 2001 г., - 688 с.
55. Садеков А.А., Лисова Н.А. Инвестиционная привлекательность предприятия (методология и методика оценки). Донецк. - Донецкий ГУЭТ, 2001. - 270 с.
56. Свінцицька О.М. Планування діяльності підприємства. Навч. посіб. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. – 232 с.
57. Своробович Л. Н., Егупов Ю. А. Методические основы формирования системы материального поощрения на машиностроительных предприятиях // Л. Н. Своробович, Ю. А. Егупов // Науковий вісник. Од. держ. екон. ун-т.

- Всеукр. асоц. молод. наук. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2010. - №10 (111). – С. 210-223
58. Скударь Г.М. Управление конкурентоспособностью крупных акционерных обществ: проблемы и решения //НАН Украины К. Наукова думка. 1999-496с.
59. Современный финансово-кредитный словарь. Под общей ред. М.Г. Лапусты. - М. Инфра-М, 1999. – 526 с.
60. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства. - К. Львів. - НБУ - 2000р. - 485 с.
61. Уайлман Э. Сокращение затрат / Эндрю Уайлман; Пер. с англ. – М.: Альпина Бизнес-Букс, 2009. – 198 с.
62. Управління витратами. Навч. посіб. / М.Г. Грещак, В.М. Гордієнко, О.С. Коцюба та ін.; За заг. ред. М.Г. Грещака. – К.: КНЕУ, 2008. – 264 с.
63. Федоренко В.Г., Якушев Е.Р., Гаврилова Т.В. Оцінка та діагностика фінансового стану підприємства.// Економіка та держава №2, 2004 р. - стор. 26-29.